XX. évf. 1933 június 6. szám.

AZ ÁG. H. EV. MISSZIÓ-EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

MISSZIÓI LAPOK

ALAPÍTOTTA: SCHOLTZ ÖDÖN ESPERES.

Megjel. havonta. Előfizetési ára: 1 évre 1 pengő. Postatakarékpzt. számla 17.270 sz.

SZERKESZTI: D. BÁRÓ PODMANICZKY PÁL és NÉMETH KÁROLY.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: D. BÁRÓ PODMANICZKY PÁL, EGYETEMI TANÁR.

A Missziói Lapok szerkesztősége: Sopron, Károly magaslati-u. 4. Kiadóhivatala: Győr, Petőfi-tér 2.

Ahol minden lehetséges.

Máté 19, 26.

Sohasem volt a világnak annyi megoldhatatlan problémája, mint máma. Itt van a bonyolult világpolitikai helyzet: a hittlerizmustól a kommunizmusig; a rég mult állapotok visszaállítására való törekvésektől — soha nem látott forradalmi újításokig. Itt van a vallásosságnak sok, hatalmi, érzékies indulatoktól átszőtt formája s a vallásnélküli erkölcsnek szinte a hívőket is megszégyenítő nagyszerű teljesítménye. Itt van az egyedül üdvözítő egyháznak ma újból sokakat új lelkesedésre egyesítő munkája s a szektáknak gombamód való terjedése. De jó az, hogy mind több a megoldhatatlan probléma; ha mind több helyen felsikolt a csődbe jutott emberi erő: ezeket a problémákat megoldani lehetetlenség!

A baj csak az lenne, ha a lehetetlenségnek ez a nyomasztó érzése reá nehezednék a misszió munkájára is. Őszintén meg kell vallanunk, hogy ez a baj már is itt van. Az egyéb tereken hitet, reményt, munkakedvet és áldozatkészséget megölő csüggedés, érezteti bénító hatását a misszióban. Pedig a misszió órája épen akkor üt a leghangosabban, amikor egyéb téren minden lehetetlenné vált. Áll ez a bel- és külmisszióra egyaránt.

Vannak, akik azon kezdik a panaszt, hogy a popányság természetes szaporodása nagyobb, mint a keresztyénségé. Hiába mutat fel a keresztyén misszió szép eredményeket évenként, a pogány anyák többet szülnek, mint a keresztyének. Amellett a keresztyén országokban egyre szaporodik a hitetlenek, az egyházat megvetők és elhagyók száma. — Mások meg joggal így panaszkodnak: Csak legalább a krisztushivők valóban Mesterük életét élnék! De itt meg a többség a maga nyilvános bűneivel, inkább kompromittálja a keresztyénséget a pogányok előtt. Ilyen keresztyénekkel valóban lehetetlen az evangélium diadalra juttatása. — Megvannak amellett a bajok, — szól egy harmadik hang, — még az igazán hívő körökben is. Sok a hűtlenség, a személyi versengés. Nincs pénz a misszionáriusok hiképzéséhez, s nincs pénz a kiképzett misszionáriusok kiküldéséhez. Sőt velünk még az is megesett, hogy azt a pénzt sem tudtuk egész a legutolsó időkig a misszióra kiküldeni, ami e célra jött össze. Nincs-e itt ezer ok az elcsüggedésre s a végítélet kimondására: Hiszen az egyszerűen lehetetlenség, amit mi várunk, hiszünk, amiért néhányan rajongó lelkülettel imádkozunk és áldozunk?

Az a jó, hogy ilyen meglátásra nem mi jutottunk először. Azok a halászok, akik a Genezáret tavánál két izben is egész éjszaka hiába fáradtak, példaképp állnak elénk. Ők is a lehetetlennel álltak szemben s egyideig még az Urnak is magyarázták, hogy a lehetetlen mily komoly dolog. De megmentette őket, hogy az Úr beleszólt az életükbe s rámutatott arra, hogy van egy hely, van egy ut, van egy mód, amelyen minden lehetséges. S óh, milyen boldogok lettek, mikor szemeik megnyiltak s kitartó engedelmesség és csoda utján meggyőződhettek arról, hogy Istennél, az Ő neki odaszentelt szív számára minden lehetséges.

Ezeknek a megtapasztalása adta Pál apostol ajkára azt a minden kétséget leküzdő, hatalmas hilvallást: „Mindenre van erőm a Krisztusban, aki engem megerősít."

Hogy mi a pogány misszió elkötelezett, itthoni és künti munkásai megszabadulhassunk a kishitüségtől és kételkedéstől, két dolgot kell tennünk. Mindenekelőtt alázatosan be kell látnunk a magunk erejének elégtelenségét. De be kell látnunk azt is, hogy a misszió sikere első sorban nem a mi erőlködésünktől, vagy ellankadásunktól, fellángolásunktól, vagy elhanyatlásunktól függ. A misszió ügyének diadalra jutását maga Isten fogja kivívni. A legfontosabbat Ő maga végzi folyton, akár tudunk mi róla, akár nem. Ő akarja, hogy „minden ember üdvözüljön s az igazság ismeretére eljusson." Ebben a nagy munkában minket is munkatársaivá fogad, de a munka javát Ő végzi s a nagy munkának mi csak függvényei, csendes mellékszervei vagyunk. Annál jobb minél jobban csak csendes szervei, hogy Ő juthasson szóhoz annál hangosabban. Annál jobb, minél jobban csak mellékszervei, hogy ő kerülhessen s maradhasson az előtérben. Mert minden csak Nála lehetséges, nem minálunk!

Azért oly fontos a Neki való engedelmeskedés. Nem akkor, mikor a mi hajlamunk is azt diktálja, az eszünk is azt kívánja, amit az Úr. Jézus anyja azt mondja a kánai menyegzőben megriadt, kétségbeesett szolgáknak: „Valamit mond, megtegyétek!" Mintha azt mondaná: „Ne kételkedjetek, bármily különös is lesz, amit tőletek kívánni fog az Úr, tegyétek tétovázás nélkül, engedelmesen." Próbáld csak meg a magad életében is! Amikor nincs tanács, amikor csődöt mond minden számító erő, a leglehetetlenebb nehézségekből kivezet és kiment az, amit az Úr mond. Aki ezt megtapasztalta, az nem fogja fejét csóválni a külmisszió merész munkásain, ennek az ügynek boldog „rajongóin." Mi azzal vagyunk összeköttetésben, Akinél minden lehetséges.

Megingások és nehéz idők lehetnek a misszió legjobb embereinek az életében is. A kételkedés és kishitüség konkolyát ugyancsak serényen hintegeti az ördög ezekben a válságos, bizonytalansággal teli időkben: a mi szívünkbe is. Szeretne rávenni bennünket, hogy mi magunk is csak ábrándnak, álmatag óhajtásnak, hiábavalónak, rajongásnak minősítsük az egy akol és egy pásztorról s Jézus más juhairól szóló drága ige szavát. De mi ne engedjünk! Kapaszkodjunk bele a legmeredekebb hegyoldalakon is

annak a szavába, Akinél minden lehetséges s Aki a misszióra a menybemenetel előtt a maga nagy parancsát kiadta.

Hogy is énekeltük összejövetelünk elején?

Kisded nyáj, ne sírj tovább!
Jézus megtartja szavát; . . .

*Kelló Gusztáv.**

Misszionárius mint orvos.

A berlini misszió egyik legeredményesebb munkát végzett misszionáriusa, Merensky — a nagy afrikai misszionáriushoz, Livingstonehoz hasonlóan — meglehetős nagyarányú orvosi működést fejtett ki, amely nem egy, egyébképen erősen elzárt kaput nyitott meg előtte. Kiképeztetését a berlini hires Charité-kórházban nyerte, ahol két más misszionárius-növendékkel együtt hat héten át gyakornokoskodott. Amit ott látott és hallott főképen a sebek, csonttörések, szembajok kezelésére vonatkozólag, azt figyelmesen megjegyezte s naplójában följegyezte. Ez az ismerete később gazdag gyümölcsöt termett a délafrikai kafferek közötti munkájában. Először a búrok bizalmát nyerte meg, akik eleinte igen ellenséges szemmel nézték a missziói munkát. „A misszionárius a legmihasznább ember a föld hátán, — szokták volt mondani. Amikor husvétkor prédikálni akart Merensky Lydenburgban, azzal fenyegetődztek: „Szétromboljuk a szószéket, ha föl mer reá menni a misszionárius. Nem tűrjük, hogy olyan ember, aki a pogányoknak prédikál, betegye a lábát a templomunkba." De mi történt?

Alig érkezett meg Merensky Délafrikába, egy búrral akadt össze, aki valami súlyos lázas betegségben szenvedett egész családostul. A beteg kérve-kérte, hogy adjon neki valami orvosságot. Még a lovait is fölajánlotta, hogy Merenskyt az időveszteségtől megkimélje. Merensky engedett a kérésnek s csakhamar örömmel láthatta a beteg gyógyulását, aki igen hálás volt iránta.

Később, az angol-búr háború idején elgázolt egy kocsis egy búrt, Merensky legelkeseredettebb ellenségét. Miután a kuruzslóknál hiába keresett gyógyulást súlyos sérüléseire, Merenskyért küldött. Rettenetes zivatarban, egy megáradt folyón átuszva sietett Merensky a beteg segítségére, aki könnyes szemmel s ezekkel a szavakkal fogadta: „Soha el nem felejtem, mit tett értem!" Isten kegyelméből fölépült s hűséges barátjává lett Merenskynek, olyan barátjává, akire minden körülmények közt számíthatott.

Idő multán olyan nagy lett a bizalom Merensky orvosi tudományában a búrok között, hogy Krüger elnök meghívta tábori főorvosnak. A harctéren azzal fogadta valaki: „Úgy jön hozzánk, mint Isten angyala, nyomorúságunkban." Rengeteg munka várt rá, mivel egyetlen-egy oly orvosuk sem volt a búroknak, aki súlyos sebesülések kezeléséhez értett volna. Ezzel a szolgálatával teljesen megnyerte a búrok bizalmát.

Hogy a kafferekkel is hamarosan barátságos viszonyba jutott, azt is orvosi tudományának köszönhette Isten után. Eljött az idő, amikor tömegestől állták körül reggelenkint az anyák a házát beteg gyerekükkel a hátukon. A honoráriumot is mindjárt magukkal hozták: egy kosárka gabonát. Fogat is nagyon szerettek vele huzatni a bennszülöttek. Ami nem is volt csuda, mivel a közülükvaló doktorok először mindig eltávolították a foghust s aztán még két-három nap kellett nekik a fog kihuzására. Amikor Merensky 14 év mulva újra megfordult azon a helyen, ahol munkásságát megkezdte, büszkén mutogatták neki az asszonyok a fognak helyét, amelyről mindig megemlegették.

Szekukumi misszióellenes király törzse között egyszer valami veszedelmes láz ütött ki, amely ellen nem használt a varázslóknak semmiféle gyógyszere. A király végre is elküldött Merenskyért. S ez készségesen segítségére sietett. Isten megáldotta gyógyszereit: a ragály terjedésének végeszakadt. A király ennek láttára megengedte Merenskynek, hogy királyi székhelyének a közelében telepedjék le.

---

* A budapesti tagok május 9.-i összejövetelén elhangzott bibliamagyarázat nyomán.

Amikor hosszabb európai tartózkodás után 1891-ben újra visszatért Afrikába Merensky, még pedig egy egész missziói expedició élén, hogy a Nyassza-tó környékén a kondék népe között kezdjen munkát. Kisérőit már útközben kioktatta a legszükségesebb orvosi ismeretekre s ellátta őket chininnel. Megérkezve ismét fölvette szeretettel a betegek gondját, akik csapatostul tódultak hozzá. A foghuzásra is rákerült megint hamarosan a sor.

A szangu-szultán, Merere meghívta a misszionáriusokat látogatásra. Amikor a fővárosa, Utengula elé értek, kiküldte eléjük a miniszterét s orvosságot kért tőlük szembaj ellen, sebek gyógyítására, a vadászat szerencséssé tételére s városának biztonságára és bevehetetlenségére. Valamennyi orvossággal persze nem szolgálhatott Merensky, szemgyógyító szert azonban adott a király veszedelmesen megtámadott szemére. Ez olyan hálával töltötte el a király szívét, hogy búcsúzáskor így szólt a misszionáriusokhoz: „Imádkozzatok értem a magatok Istenéhez" s megnyitotta országát a misszió számára.

Missziói negyedóra.

Kedves gyermekek, megtartjuk a külmissziói negyedórát. Énekeljük a Hozsannából a 108. éneket! (Énekelhetjük az itt következő szöveget a Kapi-féle korálkönyv 81. énekdallama szerint, melynek csak német címe van.) 1. Elmegyek, hadd megyek, Jézusomat látni meg! Vággyal van a szívem tele, Őt fogadni örökre be, Trónjához én elmegyek. 2 Égi fény, Drága fény! Nap, mosolygó ég színén. Eljutok-e oda végre, Hogy a szentek seregébe' Örvendjek tekintetén. — Imádkozzunk! Mennyei Atyánk! Hálát adunk Neked az Anyaszentegyházért, melyet megdicsőült Szent Fiad örökségképpen ránk hagyott. Segíts annak a megismerésére, hogy csak az Anyaszentegyházban élnek az emberek igazi életet. De segíts Annak a megismerésére is, hogy az Anyaszentegyház élete a földön nem lehet más, csak kereszthordozás és tusakodó előhaladás a keskeny uton a szoros kapu felé. Megváltónk golgotai nyomdokaiban kényelmet és könnyű életet nem kereshetünk. Nevelj minket Mennyei Atyánk arra, hogy majd ha az életben nehéz feladatok, bajok, szenvedések elé jutunk, ezek ne kisértések legyenek számunkra, hanem alkalmak a Te kegyelmed megízlelésére. Hálát adunk az Anyaszentegyház olyan munkásaiért, akik életükkel és halálukkal példát mutattak nekünk a Te benned való életre. Ámen.

Most folytatom a multkor megkezdett történetet: Lina néni azért jelentkezhetett az afrikai missziói szolgálatra, mert már korábban tanulta a szerecsenek nyelvét és készült a missziói munkára. Mikor kijelentette, hogy ő elmegy Afrikába, a bétheli kórházban pár hét alatt összekészítettek számára minden útravalót, ruhanemüt és szükséges holmit. Egy napon azután Lina néni utoljára ment végig a beteg gyermekek kórtermein. Keservesen zokogtak a gyermekek, mikor jó ápoló anyjuk sorra megölelte őket és utoljára mondta el velük a Miatyánkot. A másik kórházi osztályon fekvő felnőtt betegek is sajnálták Lina nénit, mert ők is megtudták, hogy olyan helyre megy a tengeren túl, ahol az időjárást európai ember nem bírja elviselni. Azt is hallották, hogy Bokermann missziói telepe nem is maradhat a tengerparton, hanem mikor Lina néni Kisszeravéba érkezik, neki adja át Bokermann a telepet, ő pedig jobb helyet keres a missziói telep számára magas vidéken. Mikor Lina néni a felnőtt betegek kórtermének az ajtaját kívülről utoljára tette be csendesen, felült az egyik beteg az ágyában. Kis szekrényéből elővette a pénztárcáját és azt mondta a betegeknek: gyüjtsünk pénzt és vegyünk egy kis harangot, küldjük el Afrikába, hogy amikor Bokermann fel tudja majd építeni az új telepet, a mi harangunkat huzzák fel a kis kápolna tornyába. Az egyik lábbadozó beteg, aki az ágya szélén üldögélt, szó nélkül felállt és kiment. Egy idő mulva visszajött, kezében egy nagy persellyel. Odavitte azt ahhoz a beteghez, aki először nyúlt a pénztárcájához. Aztán egymásután odahívták a betegek a perselyes bácsit az ágyukhoz és mind tettek a perselybe nem kicsi összegeket. Az egyik nagy beteg eközben megszólalt: Lássátok, mikor a testünk beteg, a lelkünk milyen egészséges dolgot is tud csinálni!

Lina néni pedig utrakelt és hetekig utazott, míg Kisszerávéba érkezett. Utközben sokszor maga elé képzelte, hogy milyen is lehet minden ott Afrikában.

Mikor végre bevezették a hajóállomásról a missziói telepre, összeszorult a szíve, mert ott bizony minden-minden más volt, mint amilyennek gondolta. A szerecsen gyermekek beszédjét az első napokban sehogysem értette. Néhány hét alatt azonban mégis úgy beleszokott Lina néni a missziói telep életébe, hogy Bokermann missziónárius rábizhatta a gyermekeket és a felnőtt szerecseneket is, ő maga pedig elindult új helyet keresni a missziói telep számára.

A jövő órán befejezem ezt a történetet.

Mundjátok utánam azt, amit a bétheli betegek is sokszor elmondtak a 23. zsoltárból: Még ha a halál árnyékának völgyében járok is, nem félek a gonosztól, mert Te velem vagy; a Te vessződ és botod, azok vigasztalnak engem. Asztalt terítesz nékem az én ellenségeim előtt; elárasztod fejem olajjal; csordultig van a poharam.

Most elmondjuk buzgón a Miatyánkot.

Kedves gyermekek! A jövő missziói negyedórán majd megtudjátok, hogy Lina néni hogy dolgozott a misszióban. Ottkünn a szerecsenek között azért tudott ő olyan jól szolgálni, mert itthon is hittérítő volt már. Azok a bétheli betegek, akik oda tudták adni a pénzüket a missziói harangra, mind kaptak lelki kenyeret a Lina néni lelkéből. Ne gondoljuk, hogy mi is valamikor ottkünn téríteni tudnánk, ha itthon, a családunkban, az utcán, a rokonaink között, az iskolában, a templomban nem gyakoroljuk a missziót. Kérnünk kell Istent, hogy mi evangélikusok itthon mind misszionáriusok lehessünk. Hazánkban nagyon sok az aratni való, de igen kevés az arató!

Énekeljük most a kezdő ének 3. és 5. versét: 3. Óh mi szép, óh mi szép! Dicsérik Isten nevét! Volna szárnyam, oda szállnék, Hol csak fény van, nincsen árnyék: Ma látnám Sion hegyét. 5. Mennyország, Mennyország! Óh mily édes boldogság! Élet fája árnyékába' Álmodunk-e?! Üdv honába Hadd megyek, Uram, Hozzád!

Nitschinger János ev. tanító.

„A fődolog, hogy legyen

néhány ember, akivel Isten élhet. Nincs semmi értelme annak, hogy egy népet pogánynak hívnak-e vagy keresztyénnek, ha nincsenek emberek között emberek, Krisztusban élő emberek, akiknek Isten feleleteket ad. Átyám ennek örült, amikor Möttlingenben, 1843-ban, az első feleleteket kapta. Azt mondta egyszer nekem: „Eltávolítok magamtól minden embert, hogy szabaddá tegyem magamat egészen Isten felelete számára." (Blumhardt Kristóf 1898. aug. 23-án Bad-Bollban). „Felelet Istentől" — címmel tartott áhítatából.

Egyéni, családi, iskolai, templomi imádkozásaink alkalmával gondoljunk a külmisszióra!

Adjunk hálát!

1. Hogy a hit és a szeretet együttjárt már a Szentlélek első pünkösdi kitöltésénél.
2. Hogy nekünk nem kell ma panaszkodnunk, hogy nincs Istenkereső az emberek fiai között.
3. Hogy szeretetintézményeink kiépítése fellendülőben van.

Imádkozzunk!

1. Hogy a különböző keresztyén közösségek jobban a Szentlélek egységesítő és így megtisztító hatása alá bocsássák magukat.
2. Hogy egyes szektáknak az evangélium egy-egy igazságával való visszaélése ne ijeszthesse el a kereső lelkeket az igazi evangéliumtól.
3. A német evangélikus egyházért az ottan most lefolyó nagy átalakulások között.

A misszióról való megemlékezésre különösen szenteljük oda minden hónap második keddjének estéjét. A jún. 13.-i megemlékezés alapigéje az 53. Zsolt. 3—7. verse.

HIREK.

A budapesti tagok máj. 9.-i összejövelelén dr. Hilscher Zoltán felsőkereskedelmi iskolai tanár tartott előadást, némi eltéréssel a hirdetett cimtől, Pilder György szászsebesi születésü miszszionáriusról. A XVIII században élt a missziónak ez a munkása, akiről eddig a magyar körökben nem is tudtak. Ezzel a magyarhoni ev. misszió történetének kezdete szinte száz évvel korábbra tolódott. Pilder a herrnhuti misszióval állott szoros kapcsolatban s így Dr. Hilscher előadása egyszersmind záróköve volt a herrnhuti misszió 200 éves jubileumára szentelt megemlékezéseinknek. Tekintettel az előadás missziótörténeti és ébresztő jellegére, hozni fogjuk lapunk legközelebbi számában. — A bibliamagyarázatot Kelló Gusztáv lelkész, a szarvasi helyi Misszióegyesület elnöke tartotta: Máté 19, 26 ról. Gondolatmenetét vezércikkünk hozza. — Összejöveteleinket a nyáron is megtartjuk. Legközelebb június 13-án este 1/2 6-kor, az üllői ut 24. sz. alatti imateremben, sorra kerül Rácz Sándor meszleni lelkész előadása: A külmisszió kiépítése falun.

Örömmel közöljük, hogy a devizaforgalom korlátozása folytán beállt nehézséget sikerült legyőzni s így megint juttathattunk ki adományt a Lipcsei Misszió munkájának támogatására.

Az első külmissziói hangos filmet Glasgowban mutatták be, ahol most fejeződött be egy nagy missziói kiállítás. A kiállítást 60.000 ember látogatta meg.

Londonban több, mint 3000 kínai él. Misszionálásukra külön egyesület alakult.

A Magyar Ref. Külmissziói Szövetség jubileumi estélyt tartott a Bpest, Kálvin téri templomban. Folytatása volt ez a mozgalom fennállásától lefolyt 30 év már korábban megkezdett ünneplésének. A gazdag műsorban Dr. Ravasz László, Koczogh András, Muraközy Gyula, Forgács Gyula és Dr. Victor János szerepeltek.

Egy példa arra, mennyire túl vannak terhelve a misszionáriusok munkával. A berlini misszió misszionáriusa Hedingenben (Északtransvaalban) 26 külön állomáson és 50 igehirdető helyen vezeti a gyülekezeti és missziói munkát. Aközül a 28 iskola közül, amelyek a felügyelete alá tartoznak, a főállomáson levőnek meghaladja növendékei létszáma a 300 at, s másik 8 is közel jár ahhoz a számhoz. Amellett, hogy 63 evangelistát és tanítót gondoz mint lelkipásztor s irányit missziói munkájában sokszor egy napi járóföldnyire a főállomástól, még a gyülekezetek és iskolák fönntartási költségének az előteremtései, beosztása is az ő vállára nehezedik. Nagy munkaterületén iskolameg templomépités is mindig folyik vagy itt, vagy ott. A nehéz épitési munkálatokra s erdősültetésre is állandóan föl kell ügyelnie. Emellett az éjszaktransvaali zsinat gazdasági bizottságának elnöke s e zsinat képviselője a transvaali közoktatásügyi tanács döntőjelentőségü munkálataiban. Mindezek tetejében még egy kis német gyülekezetnek a lelkipásztora is. Hogyan végezhet ilyen agyonterhelt ember eredményes missziói munkát?! Otthon Németországban pedig készen állnak a kiképzett misszionárius-jelöltek s csak anyagi eszközök hiján nem lehet őket kiküldeni a nagy aratásba.

Fekete keresztyének adománya a fehér testvéreiknek. A berlini misszió ilembulai (Keletafrika) állomásához tartozó fekete keresztyének a maguk jószántából 179 sillinget gyüjtöttek hitük miatt hazájukból kiüldözött s Délamerikába kivándorolt orosz keresztyének nyomorának az enyhitésére. A missziónárius ezt irja a kisérő levélben: „Embereink igen-egy szegények. Földmivelésből és állattenyésztésből éldegélnek nagyon-nagyon szükösen, különösen az idén, amikor a sáskák tönkretették a vetéseiket. S mégis örömmel gyüjtötték s hozták el hozzám adományaikat.

A kaiserswerthi diakonisszák a misszió szempontjából is jelentős munkát végeznek Keleten. Jeruzsálemben fokozatosan kiépitik újra a diakonisszakórházat, amelyet 1923-ban visszakaptak az angoloktól. Két német orvost állitottak munkába. A betegek száma ismét elérte e háború előtti számot. A „Talita kumi"-leánynevelő otthont csak 1926-ban adták vissza az angolok, de azóta már ez is talpraállt. A lakosság nagy bizalommal van a diakonisszák iránt, akik több mint 80 esztendeje dolgoznak Palesztinában. Növendékeik száma ismét elérte a háború előtti lét-

számot: 140-et. A jeruzsálemi német protestáns gyülekezet kebelében ovodát vezetnek a testvérek. Két testvér Bethlehemben teljesít szolgálatot. A beiruti tekintélyes német kolóniában is megkezdték újra az iskolai munkát. Alexandriai és kairói kórházuk még mindig az angolok kezén van, de azért német diakonisszák végzik bennük a munkát. Konstantinápolyban most szervezik ujjá kórházi munkájukat. Privátbetegápolást és ifjúsági munkát is végez itt egy kaiserwerthi diakonissza.

Perzsiában súlyos következményekkel járó határozatot hozott 1932 szeptemberében a közoktatásügyi kormány. Perzsa alattvalóknak, ha azok örménynk vagy zsidók is, megtiltották külföldiek vezetése alatt álló elemi iskolák látogatását. Valami 50 külföldi iskola van Perzsiában. Legnagyobbrészt augol, amerikai és francia misszionáriusok tartják fenn őket, néhányat pedig az orosz szovjet-kormány létesített orosz állampolgárok gyermekei számára. Ezeknek az iskoláknak vannak bizonyos kiváltságaik: Vasárnap szünetet tarthatnak s nem kötelesek a korán és a mohamedán jogot tanítani. A középiskolákra nem vonatkozik a fenti tilalom, de ezektől meg elvették előkészítő osztályaikat, eredményes munkájuknak egyik fontos föltételét. A perzsa vezetés alatt álló missziói iskolákat nem érinti a tilalom, de ezeknek a keresztyén hit- és erkölcstan tanítása s a vasárnapi szünet megtartása mellett a korán s a mohamedán jogot is tanítaniok kell. Nem tudom, hogy az a rendszabály vajjon csak a bolseviki szellem térfoglalása ellen irányul-e, vagy pedig — Törökország példájára — az iskoláztatás államosítására törekszik-e Perzsia s egyuttal a misszió hatásának a háttérbeszorítására.

Társadalmi forradalom Indiában. Retnagiriben, a dekkani hindu orthodóxia egyik fellegvárában 50, különböző kasztokból való pap végezte az istentiszteletet a Pan-Hindu-templom első évi ünnepélye alkalmával. Ilyesmi még nem történt Indiában. Egy bhangi-kasztból való fiút választottak ki, hogy a szertartások végzésében a vezető szerepét játssza. Vizet öntött a bálványra, miközben egy csapat mahaz- és csamazkasztbeli vett részt a véda-kultuszban. Ha elgondoljuk, hogy az évszázadokon és évszázndokon keresztül kizárólag a legmagasabb kasztba tartozóknak: a brahmanoknak a kiváltsága volt, akkor megértjük, hogy micsoda hallatlan ujításszámba megy az a retnagiri ünneplés. Az istentisztelet után egy kasztellenes lakoma következett, amelyen 500-an vettek részt mindenféle kasztból.

A legszebb nap. Rother misszionárius elmondja „Ifjú-Afrika" című könyvében, hogy a marangui tanítóképző növendékei egyszer arról beszélgettek, melyik volt életüknek a legszebb napja. Egy Lyamboro Kaleb nevezetü fiatal néger így szólt hozzá ehhez a tárgyhoz: „Az én életemnek a keresztelésem napja volt a legszebb napja. Így történt a dolog: Csupa pogány között születtem. Akik közel álltak hozzám: szüleim, testvéreim, barátaim, ösmerőseim mind-mind pogányok voltak. Érthető hát, hogy a szívem kezdettől fogva tele volt a szellemektől való félelemmel és rettegéssel. Különösen éjszaka volt igen rossz, amikor csöndes és sötét volt minden a házunk körül. Ilyenkor gonosz, vad álmok gyötörtek. Ha riadtan fölugrottam a fekhelyemről, úgy tetszett, minjha valami sikoltást hallanék a távolból. „Mi az, édes anyám?" — kiáltattam remegve. „A vujem madár, fiacskám. Valahányszor rikolt egyet, meghal valaki." Oh, hogy rettegtem ilyenkor! Ha még olyan fáradt voltam, sem tudtam többé elaludni. Az utcán — erre tanítottak a szüleim — el kellett szaladnom bizonyos emberek elől, akik meg tudtak volna verni a szemükkel úgy, hogy szörnyet haltam volna. Utoljára úgy megtelt a szívem nyugtalan szorongással, hogy azt sem tudtam, mitévő legyek. Ekkor kerültem az iskolába, ahol megismertem és megszerettem Istent s megkeresztelkedtem. Ez a nap volt életem legszebb napja. Nagy öröm töltötte el a szívemet, sokkal nagyobb, mint pogány koromban bármikor is. Minden gonosz, zavaros álmomnak vége szakadt, minden rettegésem eloszlott. Békességben alszom el, nyugton pihenek, örömmel ébredek. Hálát adok Istennek, aki minden félelemtől megváltott, hogy ő neki szolgáljak." — Hát te ilyen boldog ember vagy-e már?

Kevés beszédü, csendes ember kopogtat be a szarvasi lelkészi iroda ajtaján. Olvasta a Missziói lapok korábbi számában, hogy Lipcsében 600.000 olyan evangélikus embert keresnek, akik havonta tiz fillért felajánlanak a misszió támogatására. Ő mindjárt ajánlkozott s példája követőkre talált. Így kaptunk 13 nevet Szarvasról, kik közül egyesek

havi 1 Pengőt ajánlottak fel. Hadd írjuk ki a nevüket buzdító példakép, hisz bizonyára nemcsak a gazdagja van közte. András Mátyás, Lányi Hermin, Borgulya Endre, özv. Fertig Alajosné, Cupra Jánosné, Borgulya Istvánné, özv. Balázs Pálné, Benczur Mariska, Komár Pál, özv. Leszich Sománé, özv. Prievara Pálné, Valkowszky Györgyné és N. N. Lukács 10—20.

Misszió és fényűzés. Németországba 1931-ben 121 millió márkát meghaladó értékben vittek be külföldről luxuscikkeket. Ebben az összegben nincsen benne a kávé, a tea, déligyümölcs, stb. Külmisszióra a németek ugyanabban az esztendőben 7 millió márkát fordítottak. Mégis akadnak, akik ezt a 7 milliót kidobott pénznek tartják. Pedig ennek az összegnek jórésze bentmarad Németországban a missziói intézetek fenntartására, misszionáriusok kiképzésére, nyugdíjasok, özvegyek és gyermekek segélyezésére. Azonkívül a missziók német árut küldenek ki a missziói munkamezőre. És ha a misszió révén a németek szeretetet, hűséget és hálát aratnak, ennek semmi értéke sincs? Indiai leányok virágokat csináltak és szegény német katonák javára elárusították. Az afrikaiak és a pápuák pénzt adtak. Nem követeli-e meg a hűség kötelessége, hogy folytassuk a misszió munkáját? Azonkívül: a missziói parancs iránti engedelmességen Isten áldása nyugszik. — Így ír az egyik németországi laptársunk. De mi magyarok is okulhatunk belőle. Milyen aránytalanul csekély összeg az, amit mi a külmisszióra adunk, összehasonlítva azzal, amit fényüzési cikkekre s külföldről származó élvezeti cikkekre költünk. S amikor azon töprengünk, hogy milyen árvák vagyunk mi magyarok, gondoljuk meg, hogy mit tettünk, mit áldoztunk azért, hogy más népek szeretettel, hűséggel és hálával gondoljanak reánk. Bizony édeskeveset. Pedig aki szükön vet, nem várhat bő aratást. Látjuk, hogy a külmissziónak igen nagy nemzeti jelentősége is van. A kegyesség mindenre hasznos.

A nagy Gandhi mondotta egyszer egy keresztyén missziói konferencián: „Azt ajánlom az én keresztyén misszionárius barátaimnak, hogy azzal az önfeláldozó szeretettel azonosítsák magukat ezzel a néppel, amellyel az apostolok azonosították magukat az ő népükkel. Mert ez a misszió eredményének titka."

Kimutatás

a magyarhoni ág. hitv. evang. missióegyesület pénztárába 1933. április hó 21-től f. évi május hó 19-ig befolyt összegekről:

Adományok: „Atom" 8.— P, Borcsiczky Károly Bpest 6.— P, M. kir. „Hunyady Mátyás" reáliskolai nevelőintézet protestáns ifjúsági gyülekezet Kőszeg 11.— P, Evang. leányegyesület Kapolcs 2.— P, Balek Mária Lébény 2.— P, Zelenka Ottóné Salgótarján adománya Kunst Irén kínai misszionáriusnő részére 12.— P.

Perselygyűjtések: Osgyáni Zsuzsanna Bpest 2.64 P, Budapesti Üllői uti imaházban május 9-én tartott külmissziói óra 6.98 P.

Tagdíj: Takács Gyula Meszlen 1932. évi 4.— P.

Az Úr megáldó, megsegítő és megoltalmazó kegyelme legyen velünk mindnyájunkkal!

Budapest, 1933. május hó 20 án.
Csekkszámla száma 16.188.

Broschkó G. Adolf pénztáros
IV., Deák tér 4. I. 1. sz.

Németh Vilmos könyvnyomdája Szentgotthárdon.